

ת"ד 3210/08 - מדינת ישראל נגד רוברט פורר

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

ת"ד 17-3210-08 מדינת ישראל נ' פורר

בפני כבוד השופט מג'י כהן
ממשימה מדינת ישראל
נגד רוברט פורר
נאשימים
החלטה

בפני בקשה לפסקת הוצאות ופיצויים בהתאם לסעיף 80 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ענינו בתיק תאונת דרכים שאירעה ב-16/12/19 בשל אי יכולת לאור אדום לפי תקנה 22(א) לתקנות התעבורה, נהגה בקלות ראש עבירה לפי סע' 62(2) לפקודת התעבורה וה坦הגות הגורמת נזק לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה.

על פי עובדות כתוב האישום, התאונה התרחשה עקב אי יכולת לאור אדום שדליך ברמזור בכיוון נסיעת המבוקש, כתוצאה מהתאונה נחלל נסע הרכב המערבי, הנאשם והנוסעת ברכבו וכן, נגרם נזק לכלי הרכב.

הADB מבקש מהרשות הרכבת למסור מכתב זיהוי ב-29/4/18, לאחר ניהול הנסיבות.

בערעור שהוגש בבית משפט המחוזי, זוכה המבוקש על ידי כב' השופט אברהם יעקב (ראה פסק דין מתאריך 18/10/2014) מהnimok כי התביעה לא הוכיחה שמערכת הרמזורים במקום הייתה תקינה, כפי שנטען בכתב האישום.

כמו כן, קבע בית המשפט המחוזי כי יש להסביר למבוקש את הקנס אשר שילם, בסך של 1,500 ל"נ.

הADB מבקש הגיש "בקשת הוצאות הגנה מכוח סעיף 80 לחוק העונשין".

ב"כ המבוקש טعن בבקשתו כי המבוקש זכאי להשבת הוצאות הגנתו ופיצוי ראו' בגין הנזקים אשר נגרמו לו כתוצאה מניהול הלהילך לפני בית המשפט וכתוצאה מהגשת כתב האישום ע"י המשייבת.

בבקשה נטען כי נפל פגם מהותי בכתב האישום היורד לשורש האישום וכי גם אם כל חומר הראיות היה מוגש בהסכמה לא ניתן היה להרשיע את המבוקש בדיון כי הממשימה לא הוכיחה את הסעיף הראשון לכתב התביעה בדבר קיום מערכת רמזורים תקינה.

כמו כן, נטען בבקשתו כי הממשימה פעלת בניגוד לנוהל "אכיפת אור אדום ברמזור" הקבוע כי יש לאכוף עבירת אור אדום ברמזור רק כאשר שוטר נמצא בכיוון נסיעת הנאשם ואין לבצע אכיפה כאשר בכיוון נסיעת השוטר היה אויר ירוק ומכך, היה מניח שרכב שחצה את כיוון נסיעתו עבר באור אדום.

ב"כ המבקש עותר לתשולם הוצאות:

9,000 ₪ בגין פסילת רישון נהיגה ל- 3 חודשים.

22,230 ₪ הוצאות בגין ניהול תיק בבית המשפט.

סך הכל, 31,230 ₪.

לבקשה צורפו, מסמך "אכיפת אודם ברמזור", חשבונית קבלה מס' 265 מיום 23/5/18 מעו"ד רונן מזרחי בגין "שכר טרחה הגשת ערעור תעבורה" בסך של 8,190 ₪ כולל מע"מ, חשבונית קבלה מס' 294 מיום 21/10/18 מעו"ד רונן מזרחי בגין "השלמת תשולם עבור ערעור" בסך של 8,190 ₪, קבלה מס' 3818 מיום 3/11/17 מעו"ד יצחק גמליאל (ג'ימי) על סך 4,680 ₪, קבלה נוספת מס' 3804 מיום 10/9/17 מעו"ד יצחק גמליאל (ג'ימי) על סך 1,170 ₪.

התביעה מתנגדת לבקשתה.

התקיים דיון במעמד הצדדים וכל צד השמע את טענותיו.

סעיף 80(א) חוק העונשין, תשל"ז-1977 קובל:

"משפט שנפתח שלא דרך קובלנה וראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא למצוות כי אוצר המדינה ישלם לנואם הוצאות הגנתו ופיקוח על מעצרו או מאיסרו בשל האשמה שממנה זוכה, או בשל אישום שבוטל לפי סעיף 94(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 בסכום שייראה לבית המשפט; במשפט שמנוהל קובל רשיין בית המשפט להטיל על הקובל תשלום כאמור".

תחילה, אצין כי בעניינו, המאשימה כלל לא עתרה לרכיב מאסר, בית משפט גם לא הטיל על המבקש מאסר. בנוסף, המבקש לא שאה במעטם בשום שלב משלבי ההליך בתיק זה, על כן, אין מדובר כאן בפיקוחים מסווג זה.

בעניין חיוב המדינה בתשלום הוצאות הגנה שנגרמו למבקש, אפנה לפסיקה אשר סקרה בהרחבה את הנושא בהקשר להלכי תעבורה:

רע"פ 4121/09 "שגיא נ' מדינת ישראל" נקבע:

"מנוסח סעיף 80 לחוק העונשין עלות שתיUILות שבתקיימן עשוי נואם אשר זוכה בדיון לזכות בפיקוח. העילה האחת, עניינה כי לא היה יסוד להאשמה של הנאשם, ואילו העיינה עניינה בכך שהתקיימו "נסיבות אחרות המצדיקות זאת" (ראו ע"פ 5923/07 שטיינווי ב' מדינת ישראל [פורסם בנבו], 6.4.2009) (להלן: פרשת שטיינווי)). אולם חשוב להדגש כי "גם מי שחלף על פני אחת משתי משוכות אלה אינו זכאי לפיקוח"

אוטומטי. לשון הסעיף קובעת כי בית המשפט ' רשאי (...) לוציאת כי אוצר המדינה ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מסרו או מעצרו' (פרשת שתיאומי, פסקה 8).

סעיף זה הוא אתר של אייזון בין שיקולים נוגדים. מחד יש להביא בכלל חשבון הנזק שנגרם לנאשם בעקבות ההליך הפלילי שנכפה עליו (ראו בג"ץ 88/10 שורץ נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 15-16 לפסק הדין [פורסם בנוב], 12.7.2010) (להלן: פרשת שורץ); בג"ץ 7357/95 ברקי פטה המפריס (ישראל) נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 769, 785, 765 (1996); ע"פ 1767/94 חגי יוסף נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1) 505, 517-518 (1999) (להלן: פרשת יוסף)). "עצמ העמדתו של אדם לדין עלולה לשאת עימה פגעה בזכויות היסוד של הפרט, ובכלל זה בכבוד האדם, בחופש העיסוק שלו, בפרטיו, בשמו הטוב וכשהעמדה לדין כרוכה במעצר - גם בחירותו ... הליך פלילי מביא עמו פעמים רבות גם פגעה בKENINO של הנאשם, באשר הוא צריך בריגל בעליות כספיות ניכרות, בין אם על שם הצורך לממן את הוצאות ההגנה המשפטית, בין אם לאור פגעה אפשרית ביכולת ההשתכרות של הנאשם, לאור המשפט ולפעמים גם לאחורי" (פרשת שתיאומי, פסקה 9).

מайдן, יש להביא בכלל חשבון את האינטרס הציבורי המשמעותי באכיפת החוק. לציבור בכללותיו יש אינטרס משמעותי כי גורמי אכיפת החוק יעשו את מלאכתם נאמנה ללא חשש, למען שמירתה של מדינת ישראל כמדינה חוק".

בבואי לבחון את שתי העילות המנווית בסעיף 80(א) לחוק העונשין לשם הטלת הוצאות לטובת המבוקש, עולה התמונה הבאה:

הଉילה הראשונה - "לא היה יסוד להאשמה"
בע"פ 4466/98 ראמי דבש נ' מ. י. נ(3) 73 (2002), נקבע

"עד שנגיעה לכל מסקנה כי לא היה יסוד להאשמה, אין די בכך שניוכח כי הנאשם זוכה במשפטו. זיכוי של הנאשם הוא תנאי מוקדם והכרחי אך אין הוא תנאי מספיק. שומה עליו על בית-המשפט להוסיף ולבדוק את תשתיית הראיות שהייתה עובר להגשת כתב-האישום לבית-המשפט, שרק כך יוכל להגיע לכל מסקנה אם היה ואם לא היה יסוד להאשמה של פלוני בדיון פלילי".

בע"פ 1042/13 עובדייה קקון נ' מ. י. נקבע:

"על מנת להיכנס לקטגוריה של העילה הראשונה המצדיקה פיצוי והחרז הוצאות, יש צורך להוכיח כי כתב האישום הוגש מבלתי שהיא לו בסיס כלשהו, או שהיסודות להאשמה היה רערע ביותר... מדובר איפוא בסיטואציות חריגות של זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה ביותר, או אי סבירות מהותית ובולתת..."

על בית המשפט לבחון באופן אובייקטיבי, את התנהלות התביעה בעת שגמלה בלבו של הנאשם החלטה להגיש כתב

אישום, היה "סביר להרשותה" והתשתית הראיה הייתה מונחת לפניו, בטרם הגשת כתב אישום.

כך שלא די בכך שיקבע כי העילה הראשונה מתקיימת, צריכה להתקיים סיטואציה חריגה ביותר.

הראיות שהיו בידי התביעה:

תרשים תאונת דרכים - **ת/1** - מראה את כיווני נסיעת הנאשם והמעורב. חיזוק לכך נמצא בשרטוט **ג/1** שהגיש הנאשם.

מצר נלווה לתוכנית הרמזורים - **ת/2** - מהווים ראייה על מערכת הרמזורים בצומת ובפרט שבמזוריים הרלוונטיים בכיוון נסיעת המבוקש והמעורב אין מופע יירוק משותף.

תמונות נזקים של הרכב הנאשם (4 תמונות) - **ת/3**

תוכנית רמזורים - **ת/4**

הודעה תחת אזהרה של הנאשם במשטרה - **ת/5**.

תעודות רפואיות של העד המעורב - **ת/6**.

עדויות של :

המעורב בתאונה (עת/2) העיד שכשהגיע לצומת המתין והתחיל את נסיעתו רק כשהאור ברמזור בכיוון נסיעתו התחלף לירוק.

עד נטלי (עת/5) סטחי תמייר, העיד על האור הירוק שدلך ברמזור מופע מס' 18 בכיוון נסיעתו אשר על פי תוכנית הרמזורים מעיד על כך שה הנאשם חזה את הצומת באור אדום.

על סמך אלה הגיע עת/3 בחן תאונות דרכים, למסקנה כי הנאשם נסע באור אדום.

די בריאות הנ"ל כדי להצביע על כך של התביעה היה מספיק ראיות ליסוד אש灭תו של הנאשם (המבקש כאן) ועל פועלות מערכת הרמזורים.

העובדת כי הנאשם זוכה בערכאת ערעור כי התביעה לא הוכיחה את תקינות מערכת הרמזורים לא פוגע בכך כי בעת בחינת חומר הראיות היה יסוד של "סביר להרשותה".

בכל אופן כאמור, אין מדובר בהתנגדות רשלנית, בלבד או שלא בזיהירות ראייה של התביעה בעת הגשת כתב אישום או שמדובר במקרה קיצוני.

על כן הנהני קובעת כי לא מתקיים התנאי ש"לא יהיה יסוד להאשמה".

באשר לטענת ב"כ המבוקש, כי המשטרת התרשלה, בכך שלא פעלה על פי נוהל "אכיפת אוור אדום ברמזו". אין מדובר כאן באכיפה יזומה של המשטרה, אלא בתאונת שקרתה עקב אי ציות לאור אדום.

אף שוטר לא נכח לצורך אכיפה בעת קרות התאונה, אך שהנוהל אינו רלוונטי.

העילה השנייה - "נסיבות מצדיקות אחרות"

הപסיקה סקרה רבות את השיקולים, מדובר בעילה המקנה לבית המשפט שיקול דעת רחב.

ברע"פ 4121/09, "שגיא נ' מ. ו" בית המשפט העליון קבע כי עילה זו:

"מתאפיינת בעמידות שנועדה להקנות לבית המשפט שיקול דעת רחב האם יש מקום להעניק פיצוי לנאשם שזכה... ישנים שלושה סוגים של נסיבות: נסיבות שעוניין הליכי-המשפט בכללם; אופי זיכוי של הנאשם ונסיבות האישיות של הנאשם (נסיבות חיצונית למשפט)".

- **נסיבות שעוניין הליכי משפט**

המדובר בתאונת שהתרחשה ב- 16/12/19 המבוקש לא היה במעצר, לא טען שנفسל מנהלית, בחקירה לא טען לאי תקינות הרמזורים או לפגמים בחקירה, או שהtabivia נוהלה באופן שהכבד עליו ללא הצדקה וכתוצאה לכך נגרמו לו הוצאות יתרות, התארכות המשפט יתר על המידה וכו'.

- **אופי זיכוי של הנאשם**

ה牒וקש זוכה במסגרת ערעורו בבית המשפט המחויז, לאחר שנקבע כי התביעה לא הוכיחה שמערכת הרמזורים הייתה תקינה ביום התאונה. מדובר בזכויו בשל אי הבאת ראייה מרשותה, כפי שמצאה ערכאת הערעור, אך שאין מדובר בזכויו בו נקבע פוזיטיבית כי הנאשם לא ביצע את המיחס לו בכתב אישום.

- **נסיבות האישיות של הנאשם**

גם כאן לא מעלה牒וקש כל טענה לגבי נסיבותו האישיות.牒וקש אף עותר לתשלום 9,000 ₪ הוצאות בגין פסילת רישיון נהיגתו לתקופה של 3 חודשים שERICA על פי גזר הדין שבוטל בערכאת הערעור.

ה牒וקש לא הוכיח כי נגרם לו בשל הפסילה נזק קונקרטי, לא הציג לפני בית המשפט ראייה המגבה את טיעוני או סיבה מוצדקת כגון, אובדן פרנסה, נזקים ממונים או לא ממונים מכל סוג שהוא.

משלא הסביר牒וקש בקשה זו, איני רואה שיש בנסיבות אלו מקרה חריג מצדיק פיצוי.

לאור המפורט לעיל, סבורה אני כי אין הנאשם זכאי להוצאות מכוח העילה השנייה.

לסיכום -

לאחר שבחןתי את טיעוני הצדדים, החלטת בית המשפט המחווי וכן, את העילות המנויות בסעיף 80(א) לחוק העונשין, באתי לככל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

המציאות תשלח העתק החלטתי לצדים.

ניתנה היום, כ"ב אדר א' תשע"ט, 27 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.

חתימה